

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

מב.

עין משפט
נר מצוה

6) ז"ל על ג, ז"ל יראה
בידמיהו, א) ר"ה כו.,
ד) סנהדרין קג. ע"ש,
ה) ז"ל שקרים. כ"ח
בסנהדרין, ו) [שנת קמט:
מגינה יב: סנהדרין קג.],
ז) [ומא לט. ע"ש מיר מו:
ע"ש, ח) ס"ח שנתברר.
ש"ח, ט) ע"י ימינה ה],
י) [ע"י י, ט) ז"ל לא],
יא) [וע"ש מוס' יומא טו:
ד"ה אמר להס ומוס' מנחות
ק. ד"ה אמר].

גמולה. גדולה כמו ויגמל (בראשית כב):
משך ידו. הקב"ה מהיות את לו"ללים:
לא יגורד רע. לא יגור עמך רע.
וגבי מספרי לשון הרע כתיב דכתיב
צהיהא פרשתא כי אין צפיהו נכוונה וגו':

הדרן עלך אלו נאמרין

משוח מלחמה. כהן ה' שנתרצה
לכך שנאמר ונגש הכהן
וגו'. ובגמרא פריך מאי קאמר:
ויקומו האנשים. כתיב גבי פקח
צן רמליה עס שנלחם עס אחו צדצרי
הימים ששזו מצני יהודה הרצה
ושם היה נציא עווד שמו והוכיחם
לצני ישראל ואמר להם צחמת ה'
על צני יהודה נתנס צידכס והכיחם
צהס לאין מרפא ועמה אתם אומרים
לכבש אותם לעבדים שמעוני והשיבו
את השציה וגו': **לכל כושל.** כל
הכושלים שצהס שאינן יכולין לילך
צרגליהם: **להלם סוסיס.** כנף סוסיס
קרוי צהליהו צלשון המקרא: **קלגסין.**
חיילות: **הגפס פריסין.** מגיפין
וסוגרין ומדצקין התריסין זה סמוך
לוה כדי שינקשו זה על זה והקול
נשמע כקול המון לאיים על שכנגדם:
שוצר. שר צבא הדרעור': **גב' מאי**
קאמר. היכי יליף לשון הקודש
מהכא: **דומיא דשותר.** מירוצא הוא.

השופט ממונה על השותר ששותר
עשוי לנגוש את מי שיצוה השופט
לכוף: **ואימא סגן.** מדצר דצריס
הללו דהא ממונה הוא ויש ממונה
על גציו: **למה סגן ממונה.** לאיזה
דצר הוא ממונה ומוכן: **שאס איירע**
כו'. אצל צעוד שלא אירע פסול לכהן
גדול אין לסגן גדולה של כלום:
מאי שגא שמע ישראל. למה
מתחיל צלשון זה: **פעמיים מדצר**
עממס אחס צספר. כשילאו מאלרס:
שמעו

הגהות הב"ח
6) גמ' וכתבי וימפס
יראיה בן שלמיה
בידמיהו ויבאיה:
ז) שם גמולה דא
מצבעה:

מוסף רש"י

משך ידו את לוצצייס.
משך הקב"ה את ידו מן
הלו"ללים שלא להתקרב
אלנם (סנהדרין קג.). לא
יגורד רע. היינו מספרי
לשון הרע. דכתיב צמריה
תאלד דוצני כח איש דמיס
וגו', ועוד דכתיב צמריה
קריס הוות קצר פסוח
גרוס וגו' (שם).
הדרן עלך אלו נאמרין
על אויביכם אתם
הולכים. לפיק החמוק
במלחמה (דברים כ ג).
למה סגן ממונה שאם
אירע בו פסול בכהן
גדול. אצל כל זמן שלא
אירע בו פסול אין הסגן
עובד שום עבודה צעולם
(יומא לט. ע"ש ש"ג פ"ה
טג וימירין).

משוח מלחמה. נראה האי דלא תנא הכי משוח מלחמה צשעה שמדצר אל העס כיצד דקתני צפרק אלו נאמרין (לעיל דף נב). מקראם צבורים כיצד משוח דהתס קליק מיניה דתני לעיל מיניה ואלו נאמרין צלשון קודש אצל מימה למה הקדים צפרק זה קודם צפרק עגלה ערופה והלא שנה משוח מלחמה צצבא אחרונה אחרי כולן ויש לומר דהתס הקדים צפרשת עגלה ערופה משום דאיירי צפרשת המלך נקט צמריה צפרשת עגלה ערופה אצל הכא צבא לצפרשה מקדים משוח מלחמה משום דזוטרי מיליה ופסיק וצדי להו ור"מ וליתני לעיל צפרשת משוח מלחמה דתני

ויהי הוא בשער בנימן ושם בעל פקידות
ושמו יראיה בן שלמיה בן חנניה ויתפש את
ירמיהו הנביא לאמר אל הכשדים אתה נופל
ויאמר (לו) ירמיהו שקר אינני נופל א' אל
הכשדים וגו' וכת' ויתפש' (ה) ירמיהו ויביאהו
אל השרים וא"ר אלעזר כל עדה שיש בה
חנופה מאוסה כנדה שנאמר ² כי עדת חנף
גלמוד ^א שבן בכרכי הים קורין לנדה גלמודה
מאי גלמודה גמולה (ג) מבעלה ואמר ר' אלעזר
כל עדה שיש בה חנופה לסוף גולה כתיב
הכא כי עדת חנף גלמוד וכת' התם ³ ואמרת
בלבבך מי ילד לי את אלה ואני שכולה
וגלמודה גולה וסורה וגו' א"ר ירמיה בר אבא
⁴ ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה בת
ליצים וכת חניפים וכת ⁵ שקרים וכת מספרי
לשון הרע כת ליצים דכתיב ⁴ משך ידו את
לוצצייס כת חניפים דכתיב ⁵ כי לא לפניו חנף
יבא כת שקרים דכתי' ⁶ דובר שקרים לא יכון
לנגד עיני כת מספרי לשון הרע דכתיב ⁷ כי
לא אל חפץ רשע אתה לא יגורד רע:
אתה ה' לא יגור במגורך רע:

הדרן עלך אלו נאמרין

משוח מלחמה איבשעה שמדבר אל העם
בלשון הקודש היה מדבר שנאמר
⁸ והיה בקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן זה
כהן משוח מלחמה ודבר אל העם בלשון
הקודש ⁹ ואמר אליהם שמע ישראל על
אויביכם ולא על אחיכם לא יהודה על שמעון
ולא שמעון על בנימין שאם תפלו בידם ירחמו
עליכם כמה שנאמר ¹⁰ ויקומו האנשים אשר
נקבו בשמות ויחזיקו בשביה וכל מעורומיהם
הלבישו מן השלל וילבישום ויניעילום
ויאכילום וישקום ויסכום וינהלום בחמורים
לכל כושל ויביאום יריחו עיר התמרים אצל
אויביכם אתם הולכים שאם תפלו בידם
לבבכם אל תיראו ואל תחפזו וגו' אל ירך
לבבכם מפני צהלת סוסיס

מקראם צבורים כיצד משוח דהתס קליק מיניה ואלו נאמרין צלשון קודש אצל מימה למה הקדים צפרק זה קודם צפרק עגלה ערופה והלא שנה משוח מלחמה צצבא אחרונה אחרי כולן ויש לומר דהתס הקדים צפרשת עגלה ערופה משום דאיירי צפרשת המלך נקט צמריה צפרשת עגלה ערופה אצל הכא צבא לצפרשה מקדים משוח מלחמה משום דזוטרי מיליה ופסיק וצדי להו ור"מ וליתני לעיל צפרשת משוח מלחמה דתני שייך למימר צפרשת משוח מלחמה שחרי לא נתנה משום מלות קריאה אלא משום התראה: **הכ"י קאמר שנאמר ודבר.** ירושלמי למה צגין דכתי' ודבר הרי ק"ש דכתי' צה וצרת צס והיא נאמרת צכל לשון אלא צגין דכתיב צה אמירה הרי צפרשת ודוי מעשר הרי כתיב צה אמירה והיא נאמרת צכל לשון אמר רבי חגי נאמר כלן הגשה ונאמר להלן הגשה ונגשו הכהנים צני לוי מה נגישה שנא' להלן צלשון קודש אף כלן צלשון קודש עד דכון כרצי עקיבא דאמר לשונות ריציין הן כרצי ישמעאל דאמר לשונות כפולין הן צרס מאי אמר ר' חייא צר אצל נאמר כלן נגישה ונאמר להלן נגישה ונגש משה אל הערפל מה לשס לשון הקודש אף כלן לשון הקודש ¹¹ מסמבדא דלא ופקדו שרי צצחות צראש העס ואחרי כן ונגש הכהן ודצר אל העס צמר דמתקן להון הוא משמע לון:

סגן אאו ממונה הוא. ואס תאמר הא אמרינן צבסנהדרין צפרק כהן גדול (דף יט.) כשהוא מנחם אחרים כל העס עוצרין זה אחר זה והממונה ממצעו ומניח כשהוא עומד צשורה לנחם את האחרים סגן ומשוח מלחמה עומד ציימיו ואמר רצ פפא ש"מ מהא מתניתין תלת שמע מינה היינו סגן היינו ממונה יש לומר דואי ממונה היה לדצריס שמינוכו אחיו הכהנים דמתנן (יומא דף כח.) אמר להס הממונה אצל מן התורה אין לו שום מנוי וצכרה יומר על אחיו הכהנים ואינו אלא כעין מינוי אמרכל וגיצר שגידלוהו אחיו הכהנים ¹²:

מאה
אחיהם וישבו שומרון וגו' על אויביכם אתם הולכים שאם תפלו בידם לבבכם מפני צהלת סוסיס מפני קול צווחות ¹¹ כי ה' אלהיכם הנהולך עמכם הנהולך עמכם באים בנצחוננו של מוקם פלשתים באו בנצחוננו של גלית מה היה סופו לסוף נפל בחרב ונפלו עמו בני עמון באו בנצחוננו של שובך מה היה סופו לסוף נפל בחרב ונפלו עמו ואתם אי אתם כן כי ה' אלהיכם הנהולך עמכם להלחם לכם וגו' זה מחנה הארון: **גמ'** מאי קאמר הכי קאמר שנאמר ודבר ולהלן אומר ¹² משה ידבר והאלהים יעננו בקול מה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש תנו רבנן ונגש הכהן ודבר אל העם יכול כל כהן שירצה ת"ל ¹³ ודברו השוטרים מה שוטרים בממונה אף כהן בממונה ואימא כהן גדול דומיא דשוטר מה שוטר שיש ממונה על גביו אף כהן שיש ממונה על גביו כהן גדול גמי האיכא מלך על גביו בעבודתו קאמר ואימא סגן סגן לאו ממונה הוא דתניא ¹⁴ אמר רבי חנינא סגן הכהנים למה סגן ממונה שאם אירע בו פסול בכהן גדול נכנס ומשמש תחתיו: ואמר אליהם שמע ישראל: מאי שנא שמע ישראל אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אמר להן הקדוש ברוך הוא לישראל אפילו לא קיימתם אלא קריאת שמע שחרית וערבית אי אתם נמסרין בידם: אל ירך לבבכם אל תיראו כו': תנו רבנן ¹⁵ פעמיים מדבר עמם אחת בספר ואחת במלחמה בספר מה הוא אומר שמעו

א א מיי פ"ו מהלכות
מלכיס הלכה ג סמנ
עשין קכ:
ב ב מיי טס הלכה צ:

תורה אור השלם

1. ויהי הוא בשער בנימן ושם בעל פקדת ושמו יראיה בן שלמיה בן חנניה ויתפש את ירמיהו הנביא לאמר אל הכשדים וגו' וכת' ויתפש' א' אל הכשדים ויביאהו אל השרים וא"ר אלעזר כל עדה שיש בה חנופה מאוסה כנדה שנאמר ² כי עדת חנף גלמוד ^א שבן בכרכי הים קורין לנדה גלמודה מאי גלמודה גמולה (ג) מבעלה ואמר ר' אלעזר כל עדה שיש בה חנופה לסוף גולה כתיב הכא כי עדת חנף גלמוד וכת' התם ³ ואמרת בלבבך מי ילד לי את אלה ואני שכולה וגלמודה גולה וסורה וגו' א"ר ירמיה בר אבא ⁴ ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה בת ליצים וכת חניפים וכת ⁵ שקרים וכת מספרי לשון הרע כת ליצים דכתיב ⁴ משך ידו את לוצצייס כת חניפים דכתיב ⁵ כי לא לפניו חנף יבא כת שקרים דכתי' ⁶ דובר שקרים לא יכון לנגד עיני כת מספרי לשון הרע דכתיב ⁷ כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורד רע:

ישעיהו מט כא
4. יום מלפני ה'חלו
שקרים חמת מין משך ידו
את לוצצייס: הושע ז ה
גם הוא לי לשוטיה פי
לא לפניו חנף יבוא:
אויב יי טו
6. לא ישב בקרב ביתי
עשה רמיה דבר שקרים
לא יכון לנגד עיני:
התלים קא ז
7. פי לא אל חפץ רשע
אתה לא יגורד רע:
התלים ה ה
8. והיה בקרבכם אל
המלחמה ונגש הכהן
ודבר אל העם:

דברים כ ב
9. ואמר אליהם שמעו
ישראל אתם קרבים
היום למלחמה על
אויביכם אל ירך לבבכם
אל תיראו ואל תחפזו
ואל תערצו מפנייהם:
דברים כ ג
10. ויקמו האנשים אשר
נקבו בשמות ויחזיקו
בשביה וכל מעורומיהם
הלבישו מן השלל וילבישו
ויניעילום ויאכילום וישקום ויסכום
וינהלום בחמורים לכל
כושל ויביאום יריחו עיר
התמרים אצל אחיהם
וישבו שומרון:

דברי הימים ב כח טו
11. פי יי אליהם הנהולך
עמכם להלחם לכם עם
אויביכם להושיע
אתכם:
דברים כ ד
12. ויהי קול השופר
הולך וקוק מאד משה
ידבר והאלהים יעננו
בקול: שמות יט יט
13. ודברו השוטרים אל
העם לאמר מי האיש
אשר בנה בית ה' ולא
תבנו ילך וישב לביתו פן
ימות במלחמה ואיש
אחר יתקבצו: דברים כ ה

